

Deelstaatverkiezingen in Beieren

Seehofers CSU koerst af op overwinning

Achtergrond - 11 september 2013

Met alle aandacht voor Merkel en Steinbrück zou je het bijna vergeten: een week voordat de 'grote' verkiezingen plaatsvinden in Duitsland, zijn er deze zondag eerst nog deelstaatverkiezingen in Beieren. De parlementaire verkiezingen in deze conservatieve, maar machtige zuidelijke deelstaat kunnen van invloed zijn op de positie van Merkel.

Het is intussen de grote frustratie van de Beierse oppositiepartijen. Seehofer en zijn Christlich-Soziale Union (CSU) pakken telkens hun stokpaardjes af. De Energiewende (de Groenen), de Donau-uitbouw (de Freie Wähler) en het afschaffen van collegegeld (de SPD); allemaal waren het thema's van de oppositie, die Seehofer zonder pardon overnam en tot CSU-beleid verklaarde.

Verkiezingen

Zondag vinden de deelstaatverkiezingen in Beieren plaats. Officieel gaat het tussen CSU'er Horst Seehofer en de sociaal-democratische burgemeester van München Christian Ude. Seehofers partij de CSU, de zusterpartij van Merkels CDU, is van oudsher de grootste in Beieren. In 2008 kreeg de partij echter een klap: ze verloor 20 procent van de stemmen en kon voor het eerst sinds 1962 niet alleen regeren. FDP werd coalitiepartner en Seehofer moest de partij nieuw elan inblazen.

Dat lijkt gelukt. Terwijl het slecht gaat met de FDP, gaat het de CSU juist voor de wind. De partij staat in de peilingen op 47 procent, tegenover de SPD met 21 procent. Dit is een verdienste van minister-president Horst Seehofer. Maar het was niet de christelijk-sociale mentaliteit waarmee hij het tij wist te keren. Het was zijn opportunisme.

Nauwelijks verschillen

Seehofer waait met alle winden mee. Je hoeft de partijprogramma's van de SPD en de CSU maar naast elkaar te leggen om te zien dat er nauwelijks meer inhoudelijke verschillen zijn tussen de partijen. Tot grote frustratie van Ude. Want ondanks diens pogingen om Seehofer als draaikont neer te zetten, weet Seehofer zijn geloofwaardigheid aardig te behouden. Hij zegt simpelweg dat hij het allemaal doet voor Beieren. "Ik doe wat de bevolking wil" en "wij zijn wij en niemand kan ons wat", verkondigde hij tijdens de campagne. taal die aanslaat in

de eigenzinnige deelstaat.

Volgens de Frankfurter Allgemeine Zeitung is het na zondag dan ook niet de vraag wie er gaat regeren, maar wie gaat er regeren met Seehofer. Hij is de groenste, meest liberale en meest sociaaldemocratische leider die Beieren ooit heeft gehad, dus geen enkele samenwerking is uit te sluiten, [schetst de krant gekscherend](#).

Tolheffing

Intussen gaan de debatten tussen de Beierse minister-president en de burgemeester vooral over Seehofers lievelingsthema: tolheffing voor buitenlandse bestuurders op de Duitse snelweg. De CSU'er stelt de maatregel als voorwaarde voor regeringsdeelname in Berlijn. Hoewel de tol op kritiek van eigenlijk iedereen – inclusief een volmondig nee van Angela Merkel – kan rekenen omdat het in strijd is met de Europese regels, blijft Seehofer er zich aan vastklampen.

Volgens Ude jaagt hij hiermee de kiezers weg, maar dat moet nog blijken. Beieren draagt namelijk als rijkste van alle deelstaten het meeste geld af aan de EU. De Beierse bevolking staat erom bekend trots te zijn: dus waarom niet stemmen op de man die hun geld het beste beschermt? Het lijkt erop dat deze verkiezingen steeds meer gaan over dit onderbuikgevoel.

Referendum

Het is wat dat betreft interessant dat er tegelijkertijd met de verkiezingen een referendum gehouden wordt op zondag. Bij deze volksstemming liggen enkele veranderingen in de Beierse grondwet voor. Een van de belangrijkste is een nieuw artikel over Europa. Hierin staat dat Beieren recht heeft op een stem of zelfs referendum op het moment dat soevereiniteit wordt overgedragen van Duitsland aan de EU. Hoewel alle juristen het eens zijn dat het artikel niet strookt met de Duitse grondwet, wordt er toch zondag over gestemd.

Met het referendum en de tolheffing lijkt Seehofer een vuist te maken naar Merkel. Duitsland is economisch afhankelijk van Beieren en de CDU kan de Beierse zusterpartij niet voor lief nemen, is de boodschap aan de bondskanselier. Dat deze boodschap in Berlijn is [aangekomen](#) liet Merkel gisteren weten [tijdens een interview met de Beierse radio](#). Daarin kwam ze ineens terug op haar eerdere harde afwijzing van Seehofers tolplan. “Vertrouwt u mij, we zullen wel een oplossing vinden. Slimme politiek is altijd ook in staat verschillende perspectieven samen te brengen”, aldus de kanselier.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/94/deelstaatverkiezingen-in-beieren>